

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหา
และจำเลยในคดีอาญา พ.ศ.
นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะเป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลย
ในคดีอาญา พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

๒.๒ เหตุผล

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา เนื่องจากพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ยังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาและถูกคุมขังโดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง นอกจากนั้น หลักเกณฑ์การจ่ายเงินทดแทนที่กำหนดให้จ่ายเฉพาะจำเลยที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องและวินิจฉัยว่าไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด ได้ก่อให้เกิดอุปสรรคในการจ่ายเงินทดแทนแก่บุคคลผู้บริสุทธิ์ที่ถูกจับและคุมขังทำให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างมาก ซึ่งรัฐควรมีหน้าที่รับผิดชอบเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งต่อบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาและจำเลยที่ถูกคุมขังอย่างไม่เป็นธรรม จึงได้ตราพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาขึ้น

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. แบ่งออกเป็น ๘ หมวด จำนวน ๓๔ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. บทนิยาม

๑) ผู้เสียหาย หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น โดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น และให้หมายรวมถึงบุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือตายเนื่องจากการกระทำของเจ้าพนักงาน ซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ แต่เป็นการกระทำเกินสมควรแก่เหตุหรือตายในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติงานตามหน้าที่

๒) ผู้ต้องหา หมายความว่า บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล

๓) จำเลย หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องต่อศาลว่าได้กระทำความผิดอาญา

๔) ค่าตอบแทน หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับ เพื่อตอบแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหรือเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น

๕) ค่าทดแทน หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ผู้ต้องหาและจำเลยมีสิทธิได้รับ เนื่องจากการถูกดำเนินคดีอาญาและถูกคุมขังระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี และปรากฏว่าพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องหรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง

๖) สำนักงาน หมายความว่า สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

๗) คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

๘) กรรมการ หมายความว่า กรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

๙) พนักงานอัยการ หมายความว่า พนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยพนักงานอัยการ หรืออัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

๑๐) พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๑) รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๑ บททั่วไป

กำหนดให้การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือจำเลยพึงได้ตามกฎหมายอื่น

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย แก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา”(มาตรา ๙)

๒) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นเลขานุการ และให้ประธานกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน (มาตรา ๙)

๔. หมวด ๓ ให้สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาขึ้นในกระทรวงยุติธรรม และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๘)

๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

๒) รับคำขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งทำความเข้าใจเสนอต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

๓) ประสานงานกับหน่วยงานราชการอื่นหรือบุคคลใด ๆ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงหรือ ความเห็นเกี่ยวกับการขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย

๔) เก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย

๕) กระทำกิจการตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

๕ หมวด ๔ การจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญา

หลักการกำหนดค่าตอบแทนตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๒๐ ได้แก่

๑) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล รวมทั้งค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ

๒) ค่าตอบแทนในกรณีที่ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย จำนวนไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ

๔) ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนเพียงใดหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด และสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่น รวมทั้งความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจของผู้เสียหายด้วย (มาตรา ๒๑)

๖. หมวด ๕ การจ่ายค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

ผู้ต้องหาและจำเลยที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นผู้ต้องหาและจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ และถูกควบคุมตัวระหว่างการสอบสวนหรือถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี รวมถึงอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องหรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง หรือมีการถอนฟ้องในระหว่างดำเนินคดี เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรจ่าย เนื่องจากมีเหตุสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งในคดีที่มีผู้ต้องหาหรือจำเลยหลายคน ผู้ต้องหาหรือจำเลยคนใดถึงแก่ความตายก่อนพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง หรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง และคณะกรรมการเห็นสมควรจ่ายค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยอื่นที่ยังมีชีวิตอยู่ ถ้าเป็นเหตุลักษณะคดีให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถึงแก่ความตายนั้น มีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๒๓)

๗. หมวด ๖ การยื่นคำขอ การพิจารณาคำขอ และการอุทธรณ์

กำหนดให้ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือทายาทซึ่งได้รับความเสียหายที่มีสิทธิขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ ณ สำนักงาน ตามแบบที่สำนักงานกำหนดภายในสองปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายได้รู้ถึงการกระทำความผิด หรือวันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องหรือศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือวันที่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ ยกฟ้องแล้วแต่กรณี (มาตรา ๒๕)

๘. หมวด ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบปากคำผู้ยื่นคำขอเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตามคำขอ และมีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือข้อมูลหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา (มาตรา ๒๙)

๙. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๑. ผู้ใดยื่นคำขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๓๑)

๒. ผู้ใดให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จเกี่ยวกับการขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๓๒)

๓. ผู้ใดไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งหนังสือตอบหนังสือสอบถาม เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูล หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๓๓)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. สำนักงานศาลยุติธรรม
๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
๔. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๕. กรมพระธรรมนูญ
๖. สภานายความ

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้มีการจ่ายค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา ให้ครอบคลุมถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา และถูกคุมขังโดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง และท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด
๒. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงินทดแทนที่กำหนดให้จ่ายเฉพาะจำเลยที่ศาล มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องทุกคดี เว้นแต่ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่สมควรจ่าย
๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา และมีคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับองค์ประกอบ ของคณะกรรมการดังกล่าว
๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายอันอาจขอรับค่าตอบแทนได้ ต้องเป็นความผิดตามที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้
๕. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับค่าตอบแทนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑
๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้ผู้ต้องหาและจำเลยที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓
๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับวิธีการยื่นคำขอ การพิจารณาคำขอ และการอุทธรณ์ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้
๘. ท่านมีความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ อย่างไรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น รับฟังตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๘๒ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

สถิติผู้เข้าชม
1352565 คน
ตั้งแต่ 10 ตุลาคม 2562

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. สำนักงานศาลยุติธรรม
๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
๔. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๕. กรมพระธรรมนูญ
๖. สภานายความ

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

มีผู้เข้าชมจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๘๗๕ ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ ราย ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. สำนักงานศาลยุติธรรม
๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
๔. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๕. กรมพระธรรมนูญ

อนึ่ง สำนักงานอัยการสูงสุด จัดส่งเฉพาะข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยไม่ได้ระบุว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับประเด็นการรับฟังความคิดเห็นที่จัดส่งไปรับฟังความคิดเห็น

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้มีการจ่ายค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย แก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา ให้ครอบคลุมถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา และถูกคุมขังโดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง และท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยเพราะเหตุใด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วยในหลักการที่จะมีการเพิ่ม การคุ้มครองสิทธิบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา และถูกคุมขัง โดยพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาด ไม่ฟ้อง แต่เนื่องจากในส่วนของคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ตามข้อมูลทางกรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ ได้ศึกษาเหตุผลที่อัยการจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง คดีอาญา มี ๕ กรณี คือ ๑. การกระทำของผู้ต้องหา นั้นไม่เป็นความผิด ๒. ขาดอายุความ ๓. มีเหตุ ยกเว้นความผิดหรือยกเว้นโทษ ๔. พยานหลักฐาน ไม่เพียงพอ ๕.ดุลพินิจของพนักงานอัยการ ซึ่งการที่จะคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหา ควรจะมีเฉพาะ กรณีการกระทำของผู้หาเท่านั้น ไม่เป็นความผิด เท่านั้น จึงจะถือว่า เป็นผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย (กรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ) ๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ วรรคสอง วางหลักไว้ว่า ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้กระทำความผิด ดังนั้น เมื่อมีการคุมขังผู้ต้องหาคดีอาญา และถูกคุมขัง โดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น และสมควรได้รับการเยียวยาตามกฎหมาย จึงเห็นด้วยกับการเพิ่มเติมให้มีการจ่ายค่าทดแทน แก่บุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาและถูกคุมขัง โดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี (สำนักงานศาลยุติธรรม) ๓. กรมพระธรรมนูญ เห็นด้วยโดยไม่ระบุเหตุผล ประกอบ	การขยายความคุ้มครองและรับรองสิทธิ ของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาและถูกคุมขัง โดยที่ พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ซึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์ที่มีได้กระทำความผิดและถูกคุมขัง โดยไม่เป็นธรรม ย่อมเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม ความเป็นธรรม แต่การวางหลักรับรองสิทธิ ของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา และถูกคุมขัง โดยแต่เพียงเงื่อนไขว่าพนักงานอัยการได้มีคำสั่ง เด็ดขาดไม่ฟ้องนั้น อาจเป็นเหตุให้การอำนวย ความยุติธรรมบิดเบือนไปได้เช่นเดียวกัน หากเกิดกรณีการจ่ายค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย ให้แก่บุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาที่ไม่ได้เป็นผู้บริสุทธิ์ ที่แท้จริง จึงยังไม่เห็นพ้องด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

๒. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงินทดแทนที่กำหนดให้จ่ายเฉพาะจำเลยที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องทุกคดี เว้นแต่ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่สมควรจ่าย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. หลักการเหมือนกัน เพียงแต่การใช้ข้อความในร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม มีการเขียนข้อความที่แตกต่างกันซึ่งในร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะมีข้อความว่า หากศาลยกฟ้องในทุกกรณี จะมีผลให้ต้องจ่ายเงินเยียวยาเป็นส่วนใหญ่ ที่อาจมิได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของกฎหมายฉบับเดิม (ร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรมที่กำลังจะทบทวนจะยึดตามกฎหมายฉบับเดิมในการจ่ายเงิน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาเป็นสำคัญ) โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับเดิมจะจ่ายเงินเยียวยา จำเลยในคดีอาญา ซึ่งจะต้องปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีนั้นว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือเป็นกรณีสิ้นสงสัย โดยข้อเท็จจริงว่าจำเลยตกเป็นแพะในคดีอาญา จึงจะมีการจ่ายเงินเยียวยา แต่หากเกิดกรณี เช่น ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี แต่จำเลยได้กระทำความผิดจริง ก็ไม่สมควรได้รับการเยียวยา อย่างไรก็ตามขณะนี้ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอยู่ระหว่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติ ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และอยู่ในขั้นการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เช่นเดียวกัน ซึ่งจะได้รวบรวมผลการรับฟังความคิดเห็น รวมถึงประเด็นในร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่กล่าวข้างต้นนำมาประกอบการพิจารณาต่อไป (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ๒. ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. มาตรา ๒๓	ในการที่ศาลจะพิพากษาลงโทษนั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้วางหลักให้ศาลจะต้องแน่ใจว่ามีการกระทำความผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น การที่ศาลยกฟ้องโดยมีความสงสัยตามควร ย่อมไม่อาจยืนยันได้เช่นกันว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ที่แท้จริงที่สมควรจะได้รับค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายที่รัฐควรรับผิดชอบเยียวยา แม้มีข้อยกเว้นสำหรับกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่สมควรจ่าย แต่ควรคำนึงถึงปริมาณคดีที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ทราบถึงขอบเขตการการปฏิบัติของคณะกรรมการ หากกฎหมายได้ตราขึ้น รวมถึงงบประมาณที่จะรองรับด้วย นอกจากนั้นการวางหลักเกณฑ์ในลักษณะดังกล่าว อาจเพิ่มภาระงานและขั้นตอนการปฏิบัติแก่หน่วยที่รับผิดชอบในการพิจารณาจ่ายค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจส่งผลกระทบแก่การพิจารณาจ่ายค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่บุคคลที่ตกเป็นจำเลยซึ่งศาลได้ มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่ามิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด อันควรจะได้รับ การเยียวยาโดยเร็ว จึงยังไม่เห็นพ้องด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ โดย มาตรา ๒๓ (๒) ระบุหลักเกณฑ์ของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ว่า ถูกควบคุมตัวระหว่างการสอบสวนหรือถูกคุมขังอยู่ระหว่างการพิจารณาคดี และมาตรา ๒๓ (๓) วางหลักเกณฑ์ด้วยว่า ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ดังนั้น เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องแล้ว คำพิพากษาย่อมมีผลผูกพันคู่ความ เช่น ในการพิพากษาคดีแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาส่วนอาญาด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ และผู้เสียหายไม่สามารถนำการกระทำเดียวกันนั้นมาฟ้องเป็นคดีอาญาได้อีก เนื่องจากสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับเสียแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ เห็นได้ว่า คำพิพากษาถึงที่สุด ของศาลผูกพันคู่ความในหลากหลายรูปแบบ เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกควบคุมตัวระหว่างการสอบสวนหรือถูกคุมขังอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีควรได้รับการเยียวยาตามกฎหมาย อย่างไรก็ดี เป็นการสมควรในการให้ดุลพินิจแก่คณะกรรมการฯ ในการพิจารณาจ่ายค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่าย แก่จำเลยที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง เนื่องจากอาจเป็นกรณีมีเหตุสงสัยว่าจำเลยนั้นเป็นผู้กระทำ ความผิดหรือไม่ ในการนี้ คณะกรรมการฯ ควรกำหนดหลักเกณฑ์อย่างชัดเจน เพื่อให้การจ่ายค่าทดแทนและ ค่าใช้จ่ายแก่จำเลยเป็นมาตรฐานเดียวกัน (สำนักงานศาลยุติธรรม) ๓. กรมพระธรรมนูญ เห็นด้วยโดยไม่ระบุเหตุผลประกอบ	
---	--

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา และมีคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วยในหลักการเพราะองค์ประกอบคณะกรรมการมีความเหมาะสมและครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับเดิมที่จะให้การดำเนินงานเกิดความต่อเนื่อง (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ๒. เนื่องจากคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาเป็นผู้พิจารณาอนุมัติคำตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายกระบวนการยุติธรรม ฝ่ายการเงิน เป็นกรรมการ ทั้งมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการแพทย์ ด้านสังคมสงเคราะห์ และด้านคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนด้วย ถือว่าคณะกรรมการมีผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพิจารณา กำหนดคำตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย รอบด้านและครบถ้วน จึงเห็นด้วยกับการมีอยู่และองค์ประกอบของคณะกรรมการ (สำนักงานศาลยุติธรรม) ๓. เห็นพ้องด้วยและเห็นว่าองค์ประกอบมีความเหมาะสม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ๔. กรมพระธรรมนูญ เห็นด้วยโดยไม่ระบุเหตุผลประกอบ	-ไม่มี-

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายอันอาจขอรับ
ค่าตอบแทนได้ต้องเป็นความผิดตามที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วยในหลักการเนื่องจากเป็นไปตาม รายการท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีการเพิ่มเติมฐานความผิด ในกฎหมายเดิมไว้แล้วด้วย โดยร่างกฎหมาย ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ครอบคลุมกฎหมาย ฉบับเดิมไว้แล้ว (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ๒. ค่าตอบแทนที่ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับ ตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๑ กำหนดค่าตอบแทน ทำนองเดียวกับประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๓ (ค่าสินไหมทดแทนกรณีทำให้บุคคลถึงแก่ความตาย) ทั้งนี้ หากผู้เสียหายได้รับความเสียหาย จากการกระทำความผิดฐานอื่น ๆ นอกเหนือ จากที่กำหนดไว้ท้าย พระราชบัญญัติแล้ว ก็มีสิทธิ ยื่นคำร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๔๔/๑ หรือฟ้อง เป็นคดีละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ได้อยู่แล้ว และการไม่กำหนดความผิด ตามที่ระบุไว้ในท้ายพระราชบัญญัติอาจส่งผลให้ มีการยื่นคำร้องเข้ามาทุกประเภทคดี ซึ่งเป็นการเพิ่ม ภาระให้แก่คณะกรรมการโดยไม่จำเป็น ประกอบกับ ผู้เสียหายมิได้ถูกควบคุมตัวระหว่างการสอบสวน หรือถูกคุมขัง อยู่ระหว่างพิจารณาคดีเช่นเดียวกับ กรณีของผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนั้น การกำหนดให้ ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายอันอาจขอรับ ค่าตอบแทนต้องเป็นความผิดตามที่ระบุไว้ในท้าย พระราชบัญญัติจึงมีความเหมาะสมแล้ว (สำนักงานศาลยุติธรรม) ๓. เห็นด้วยโดยไม่ระบุเหตุผลประกอบจำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมพระธรรมนูญ	-ไม่มี-

๕. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับคำตอบแทนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วยในหลักการซึ่งจะสอดคล้องกับกฎหมายฉบับเดิม (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ๒. การกำหนดคำตอบแทนตามมาตรา ๒๑ นอกจากเป็นการบัญญัติครอบคลุมความเสียหายที่ผู้เสียหายอาจได้รับตาม (๑) ถึง (๓) แล้ว ยังให้อำนาจแก่คณะกรรมการที่จะกำหนดคำตอบแทนอื่นตามที่เห็นสมควรตาม (๔) ด้วย ทำให้ผู้เสียหายได้รับความคุ้มครองมากขึ้น จึงเป็นการกำหนดที่มีความเหมาะสมแล้ว (สำนักงานศาลยุติธรรม) ๓. คำตอบแทนตามร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๒๑ ได้กำหนดให้สอดคล้องตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติ คำตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าจ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ แต่ได้เพิ่มเติมอำนาจการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการที่จะกำหนดคำตอบแทนให้แก่ผู้เสียหาย ให้สามารถคำนึงถึงความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจของผู้เสียหายด้วย อันย่อมเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความเป็นธรรม จึงเห็นพ้องด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ๔. กรมพระธรรมนูญ เห็นด้วยโดยไม่ระบุเหตุผลประกอบ	-ไม่มี-

๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้ผู้ต้องหาและจำเลยที่มีสิทธิได้รับคำตอบแทน และค่าใช้จ่าย ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วยในหลักการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน และคุ้มครองสิทธิจำเลยในชั้นสอบสวน ก. การคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ในส่วนของคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาตามข้อมูลที่ทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ศึกษาเหตุผลที่อัยการจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีอาญา มี ๕ กรณี คือ ๑. การกระทำของผู้ต้องหา	-ไม่มี-

นั้นไม่เป็นความผิด ๒. ขาดอายุความ ๓. มีเหตุยกเว้นความผิดหรือยกเว้นโทษ ๔. พยานหลักฐานไม่เพียงพอ ๕. ดุลพินิจ ของพนักงานอัยการ ซึ่งการที่จะคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหา ควรจะมีเฉพาะกรณีการกระทำของผู้ต้องหานั้น ไม่เป็นความผิดเท่านั้น จึงจะถือว่า เป็นผู้ต้องหา ที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย

ข. การคุ้มครองสิทธิจำเลยในชั้นสอบสวน

โดยในร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาตรา ๒๓ (๓) ที่กำหนดว่าจะมีการให้ความช่วยเหลือทุกกรณีหากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องหรือมีการถอนฟ้องในระหว่างถูกดำเนินคดี เว้นแต่เป็นกรณี ที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า ไม่สมควรจ่าย เนื่องจากมีเหตุสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งได้ให้เหตุผลประกอบไว้แล้วในข้อที่ ๒ ข้างต้น (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)

๒. เนื่องจากคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี และคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลผูกพันผู้ต้องหา และคู่ความในหลากหลายรูปแบบ เช่น ห้ามมิให้มีการสอบสวนเกี่ยวกับบุคคลนั้นในเรื่องเดียวกันอีก เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี ซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหาได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๗ และการพิพากษาคดีแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาส่วนอาญาดำวย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ หากพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องแล้ว สมควรที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกควบคุมตัวระหว่างการสอบสวนหรือถูกคุมขังอยู่ระหว่างพิจารณาคดีจะได้รับการเยียวยาตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เป็นการสมควร ให้ดุลพินิจแก่คณะกรรมการฯ ในการพิจารณาจ่ายค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาที่พนักงานอัยการ มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีและจำเลยที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง เนื่องจาก อาจเป็นกรณีมีเหตุสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นผู้กระทำความผิด

หรือไม่ เมื่อมาตรา ๒๓ (๓) วางหลักเกี่ยวกับการให้ดุลพินิจ แก่คณะกรรมการฯ ไว้ จึงเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๓ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการฯ กำหนดหลักเกณฑ์อย่างชัดเจนเพื่อให้การจ่ายค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยเป็นมาตรฐานเดียวกัน (สำนักงานศาลยุติธรรม) ๓. เห็นพ้องด้วยที่จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ตกเป็นผู้ต้องหาและจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการและถูกควบคุมตัวระหว่างการสอบสวน หรือถูกคุมขังระหว่างพิจารณาคดี อย่างไรก็ตาม เห็นว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามร่างมาตรา ๒๓ (๓) อาจมิได้ส่งผลให้เกิดการแก้ไขปัญหาคอขวดในการจ่ายเงินทดแทนแก่บุคคลผู้บริสุทธิ์ที่ถูกจับและคุมขังระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่เดือดร้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ๔. กรมพระธรรมนูญ เห็นด้วยโดยไม่ระบุเหตุผลประกอบ	
---	--

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับวิธีการยื่นคำขอ การพิจารณาคำขอ และการอุทธรณ์ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วยในหลักการที่มีการขยายการยื่นคำขอจาก ๑ ปี เป็น ๒ ปี แต่ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย จะมีการยื่นคำขอนับแต่เมื่อใด แล้วแยกเป็นรายประเภท หรือจะเขียนเป็นสาระของกฎหมาย (๑) - (๓) เพื่อให้ประชาชนเข้าใจได้โดยง่าย (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ๒. ร่างพระราชบัญญัติได้กำหนดระยะเวลาในการยื่นคำขอต่อคณะกรรมการเพิ่มจากเดิม ๑ ปี เป็น ๒ ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายได้รู้ถึงการกระทำความผิด หรือวันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด กำหนดให้ยื่นต่อหน่วยงานอื่นตามที่ คณะกรรมการประกาศกำหนดได้ และมีการกำหนดวิธีการอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอย่างเป็นระบบ	ร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๒๕ ได้กำหนดระยะเวลายื่นคำขอไว้นานกว่ามาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งกำหนดให้มีระยะเวลายื่นคำขอภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายได้รู้ถึงการกระทำความผิด หรือวันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้อง เพราะปรากฏหลักฐานว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือวันที่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดแล้วแต่กรณี โดยตามร่าง พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดเป็นภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายได้รู้ถึงการกระทำความผิด หรือวันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือวันที่มี

จึงเป็นการเพิ่มเติมสิทธิแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น วิธีการยื่นคำขอ การพิจารณาคำขอ และการอุทธรณ์ที่กำหนด ไว้ในร่างพระราชบัญญัติ จึงเหมาะสมแล้ว (สำนักงานศาลยุติธรรม) ๓. กรมพระธรรมนูญ เห็นด้วยโดยไม่ระบุเหตุผล ประกอบ	คำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ยกฟ้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ สำหรับระยะเวลาเห็นว่า ๑ ปี <u>มีความเหมาะสมเพื่อให้การอำนวยความสะดวก</u> <u>ในกรณีนี้ สามารถเริ่มต้นและเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว</u> (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)
--	---

๘. ท่านมีความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ใดเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้

๑) กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสาระสำคัญจะมีทั้งในส่วนหลักการเหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้จัดทำรายละเอียด บทวิเคราะห์ดังกล่าว รายงานไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของนายกรัฐมนตรี ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งสำเนาร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. พร้อมสรุปสาระสำคัญและประเด็นการรับฟังความคิดเห็น (นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะเป็นผู้เสนอ) นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี โดยในข้อมูลที่จัดทำจะมีการวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงการนำเสนอร่างกฎหมายที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน พร้อมทั้งเปรียบเทียบร่างกฎหมาย ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับกฎหมายฉบับปัจจุบัน และการวิเคราะห์ความเหมือนและแตกต่างระหว่างร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม เพื่อให้ท่านได้ประกอบการพิจารณาในรายละเอียด โดยขณะนี้ร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรมอยู่ในระหว่างการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เช่นกัน (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)

๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นการแก้ไขปัญหาการคุ้มครองสิทธิและการจ่ายเงินทดแทนที่กำหนดให้จ่ายแก่บุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหา คดีอาญาและผู้ถูกคุมขังในกรณีที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา ทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นแก่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลย ให้ได้รับความเป็นธรรมแล้วแต่กรณี ดังนั้น การให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงมีความเหมาะสม (กรมพระธรรมนูญ)

๓) เนื่องจากมีคดีอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์เป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อการพิจารณาคดีอื่น ๆ ของศาลอุทธรณ์ การเพิ่มเติมอำนาจให้แก่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ถึงภาค ๙ ในการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าว อาจช่วยลดปริมาณคดีและเพิ่มความรวดเร็วในการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ได้ (สำนักงานศาลยุติธรรม)

๔) ร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๔ กำหนดบทนิยามคำว่า “พนักงานอัยการ” เห็นควรแก้ไขเป็น “พนักงานอัยการ หมายความว่า พนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ หรืออัยการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร” (สำนักงานอัยการสูงสุด)

๕) ร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘ เห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติวรรคสองเป็น “ในคดีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องและผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือขังในระหว่างสอบสวนให้พนักงานอัยการ

หรือพนักงานสอบสวนแล้วแต่กรณี แจ้งให้ผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิการได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง” (สำนักงานอัยการสูงสุด)

๖) ร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๒๓ (๓) ที่บัญญัติว่า “อัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง หรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง...” มีความหมายยังไม่ชัดเจน เห็นควรแก้ไขเป็น “(๓) ปราบกฎหมายหลักฐาน ชัดเจนว่าผู้ต้องหาได้เป็นผู้กระทำความผิด และพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องหรือปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด” (สำนักงานอัยการสูงสุด)

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ วรรคสอง วางหลักไว้ว่า ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้กระทำความผิด ดังนั้น เมื่อมีการคุมขังผู้ต้องหาคดีอาญา และถูกคุมขังโดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น และสมควรได้รับการเยียวยาตามกฎหมาย การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา เนื่องจากพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยใน คดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ยังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาและถูกคุมขังโดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง นอกจากนั้น หลักเกณฑ์การจ่ายเงินทดแทนที่กำหนดให้จ่ายเฉพาะจำเลยที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องและวินิจฉัยว่าไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด ได้ก่อให้เกิดอุปสรรคในการจ่ายเงินทดแทนแก่บุคคลผู้บริสุทธิ์ที่ถูกจับและคุมขังทำให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างมาก ซึ่งรัฐควรมีหน้าที่รับผิดชอบเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งต่อบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาและจำเลยที่ถูกคุมขังอย่างไม่เป็นธรรม

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๙

มาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปณิธานต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

☐ ยุทธศาสตร์ชาติ

☒ แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม มีเป้าประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกความยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนให้เป็นอย่างโปร่งใสแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรมให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ในการดำเนินการจะทำให้ประชาชนทราบถึงระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมได้ชัดเจน มีมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลย ทำให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวกรวดเร็ว ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ

☐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหา และจำเลย ในคดีอาญา พ.ศ. ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติจากพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยใน คดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑) มีการขยายให้ความช่วยเหลือในส่วนผู้ต้องหาเพิ่มมากขึ้นกว่ากฎหมายฉบับเดิม ที่ให้ความช่วยเหลือเยียวยาเฉพาะผู้เสียหายและจำเลย เพื่อให้การช่วยเหลือครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลย (ปรากฏในมาตรา ๒๓)

๒) มีการขยายระยะเวลาการยื่นคำขอจาก ๑ ปี เป็น ๒ ปี เพื่อขยายการเข้าถึงสิทธิของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น (ปรากฏอยู่ในมาตรา ๒๔)

๓) มีการขยายการช่วยเหลือจำเลยในคดีอาญาครอบคลุมไปถึงชั้นสอบสวน ซึ่งจะเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายฉบับเดิมที่ให้ความช่วยเหลือเฉพาะในชั้นพิจารณา (ปรากฏในมาตรา ๒๓ (๒))

๔) เป็นการยกระดับการช่วยเหลือเยียวยา ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย ให้สอดคล้องตามนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาระบบการยุติธรรม เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม พร้อมทั้ง เพิ่มศักยภาพให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมให้มากยิ่งขึ้น

ซึ่งหากร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. บังคับใช้แล้ว จะเป็นการเพิ่มการคุ้มครองสิทธิบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญาและถูกคุมขัง โดยพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคม

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีหลักการใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยใน คดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เชิงบวก ในคดีอาญาซึ่งกฎหมายกำหนดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้กระทำความผิด ดังนั้น เมื่อมีการคุมขังผู้ต้องหาในคดีอาญา และถูกคุมขังโดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น และสมควรได้รับการเยียวยาตามกฎหมาย โดยการจ่ายค่าทดแทนแก่บุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาและถูกคุมขังโดยที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ซึ่งจะช่วยให้ผู้ได้รับความเสียหาย ได้รับค่าทดแทน

เชิงลบ การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องช่วยเหลือผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนอาจต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นในแต่ละปีที่จะต้องรองรับค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ รวมทั้งอาจกระทบต่อการเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่เดิมตามโครงสร้างสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาของกระทรวงยุติธรรม ซึ่งอาจจะต้องมีการสนับสนุนอัตรากำลังมาสมทบเพิ่มเติมเพื่อมาสนับสนุนการช่วยเหลือ ประชาชนที่ตกเป็นผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนที่ไม่ได้กระทำความผิดในเรื่องนี้ อย่างจริงจัง

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม

เชิงบวก ประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา ได้รับการช่วยเหลืออย่างเท่าเทียม เป็นธรรมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อในคดีอาญาได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างสะดวก ทัวถึง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

เชิงลบ -

๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ -

๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ -

๕. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

-

๖. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☒ มี

☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามร่างพระราชบัญญัติ และเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายและผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา ตลอดจนออกกฎหมายกระทรวง ระเบียบ ประกาศต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติ รวมทั้งจัดทำหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือข้อมูลหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๗. บทกำหนดโทษ

- ☐ ไม่มี
- ☒ โทษทางอาญา
- ☐ โทษทางปกครอง
- ☐ โทษปรับเป็นพินัย
- ☐ โทษอุปกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด และให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร